

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

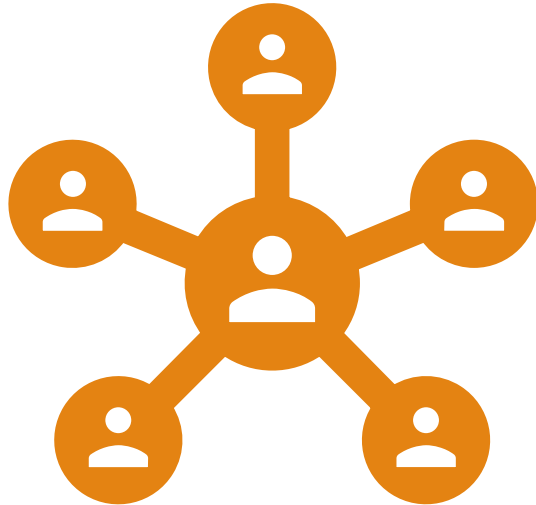

SHE4AHA
Health throughout life

So-ustvarjanje in ustvarjalno reševanje problemov

INOVATIVNI NAČINI DELA V PROMOCIJI ZDRAVJA V ŠOLI

Kaj je so-ustvarjanje?

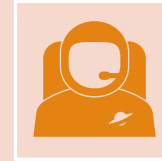
So-ustvarjanje v osnovi pomeni, da en ali več deležnikov skupaj ustvarjajo nove pobude.

- Cilj so-ustvarjanja je ustvarjanje novega blagostanja v lokalnem okolju.
- So-ustvarjanje ustvarja kakovostnejše rešitve s kombinacijo različnih virov in spretnosti.
- So-ustvarjanje je proces, ki temelji na dialogu, kjer skupaj definirate npr. problem in ukrepanje.
- So-ustvarjanje razširja pravico do pobude in sodelovanja.
- So-ustvarjanje vključuje zavedanje o soodvisnosti.
- So-ustvarjanje zahteva odprtost in pripravljenost na tveganje.
- So-ustvarjanje izziva tradicionalno linearno načrtovanje in daje več prostora za skupno opredelitev izzivov in možnih rešitev z uporabo nevihte možganov, ustvarjalnosti in impulzivnih idej.

Kaj je ustvarjalno reševanje problemov?

Ustvarjalno reševanje problemov oblikuje ustrezen ali zanimiv okvir za vprašanje ali izziv tako, da ga "odpre". To pomeni postavljanje vprašanj, izzivanje obstoječih predpostavk in morebitno preoblikovanje izhodiščnega okvira, da bi odkrili in prepoznali pravo ali najbolj zanimivo težavo za reševanje.

Proces in rešitev, usmerjena v ustvarjalno reševanje problemov, združujeta razmislek in umeščanje v prostor, uporabnost, izvedljivost, estetsko vrednost in pomen za uporabnika.

Ustvarjalno reševanje problemov se osredotoča na delovanje in iskanje rešitev. Gre za otipljiv in pragmatičen pristop k novosti, pri katerem se znanje in rezultati sproti dokumentirajo ter predstavijo na vizualen in lahko razumljiv način.

Proces ustvarjalnega reševanja problemov je ustvarjalni "ples" med različnimi in nasprotujočimi si idejami ali pristopi, ki skupaj premikajo inovacijski proces naprej.

Kako začeti s procesom ustvarjalnega reševanja problemov?

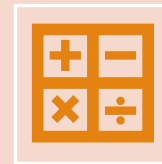
Izziv je treba rešiti z načrtovanjem nečesa konkretnega. Splošna vprašanja „kdo, kdaj, kaj, zakaj...“ običajno niso dobri izzivi načrtovanja.

Načrt izziva mora oblikovati vprašanje odprtega tipa, na primer vprašanje „kako“ in „kaj“ namesto vprašanj „da“ ali „ne“.

Razmislite, ali je izziv izvedljiv. Ne postavljajte večjega izziva, kot ga boste vi in vaša skupina lahko sprejeli.

Dober način za oblikovanje procesa je, da začnete z besedami „kako bi lahko...“.

Za kaj se lahko uporabita metodi so-ustvarjanja in ustvarjalnega reševanja problemov?

Šolski izzivi

Načrtovanje učnega načrta in poučevanja skupaj s sodelavci.

Načrtovanje učnega programa skupaj z učenci.

Načrtovanje tematskih dogodkov na šoli.

Aktivno vključevanje učencev v dejanske situacije poučevanja in učenja.

So-ustvarjanje in ustvarjalno reševanje problemov v šolah, ki promovirajo zdravje

Eno od temeljnih načel pristopa spodbujanja zdravja je sodelovanje (participacija), ki se obravnava kot način ustvarjanja občutka pripadnosti med učenci, osebjem in starši.

Znano je, da sta sodelovanje in opolnomočenje ena najpomembnejših dejavnikov pri motiviranju otrok in mladih za učenje in pridobivanje znanja.

Šola, ki promovira zdravje, temelji na demokratičnih vrednotah. V perspektivi šole, ki promovira zdravje, demokratične vrednote označuje šola, ki si prizadeva vsem otrokom zagotoviti »pravico do sodelovanja«, »svobodo biti, kdor je« in dovolj »prostora za raznolikost«, »pravico do poštenega obravnavanja« in nenazadnje »enakost«.

Učence je treba obravnavati kot del rešitve in ne le kot del problema, pri čemer se priznava pomen tesnega sodelovanja z otroki in mladimi kot močnimi akterji zdravih sprememb in ne kot žrtvami in prejemniki dejavnikov tveganja.

Nova znanja za učitelje

Učitelji morajo poznati
sposobnosti:

a) Raziskovanja različnih
mnenj in rešitev

b) Oblikovanja celostnega
pogleda in iskanja različnih
možnosti

c) Večje osredotočenosti
na process in ne le na
rezultat

d) Ustvarjanja pogojev za
izboljšanje opolnomočenja
učencev (in drugih)

e) Uporabe svoje
strokovnosti in poklicne
identitete za vzpostavitev
so-ustvarjanja in
načrtovanja

Metode za olajšanje procesov, ki podpirajo spremembe in izvajanje

Ideje iz 3 različnih projektov EU

Co-Creating Welfare: (www.ccw-project.eu)

- Uporaba so-ustvarjanja v javnem sektorju (vključno z izobraževanjem) za ustvarjanje trajnostnih pobud, ker so opredeljene in ustvarjene skupaj z uporabniki.

Future Teaching: (www.fute-project.eu) or from (<https://www.schoolsforhealth.org/projects/fute>)

- Uporaba procesa ustvarjalnega reševanja problemov v šolah za oblikovanje v problem usmerjenega učenja in poučevanja s poudarkom na so-ustvarjanju z učenci.

Supporting Practices of Inclusion Schooling and Education of the Youth: (<https://www.spisey-project.eu>) or (<https://www.schoolsforhealth.org/projects/spisey>)

- Model strateškega vodenja, ki temelji na vključevanju, angažiranosti in opolnomočenju ustreznih zainteresiranih strani za skupno ustvarjanje vključujoče šole.

Te prosojnice so bile razvite v okviru projekta SHE4AHA.

Več informacij o projektu SHE4AHA najdete na
www.healththroughoutlife.eu

To gradivo se lahko brezplačno uporablja z jasno navedbo sklicevanja na projekt SHE4AHA

Vodnik do šole, ki promovira zdravje

Financirano s strani Evropske unije. Vendar so izražena stališča in mnenja izključno stališča avtorja(jev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Izdajatelj: Schools for Health in Europe Network
Foundation (SHE).
Datum: marec 2025